

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec 2-20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V upravi prejemam mesečno . . 1-70
Sobotna izdaja:
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

Ilustrati:
 Enostolpna petlitvrsta (72 mm):
 za enkrat po 18 v
 za dvakrat 15 "
 za trikrat 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznaka, zahvale, osmrtnice itd.:
 enostolpna petlitvrsta po 2 vlin.
Poslano:
 enostolpna petlitvrsta po 40 vlin.
 Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Amerika in Anglija.

V začetku vojne so bile simpatije Združenih držav brez dvoma na strani Angležev. Angleži so znali spretno izrabiti svojo premoč na časniskem polju in obdelovali so svoje krvne sobrate preko oceana z vso brezobzirnostjo in doslednostjo, kakor je le angleškemu plemenu lastna. Pretrgali so vse kablje, ki vodijo iz Evrope v Ameriko, razun svojih lastnih ali pa njihovi politiki službečih in vsa poročila, ki so prihajala v Ameriko o nas in o Nemcih, so bila na debelo pobarvana z angleško barvo.

Boj zoper to angleško prevlast ni bil lahak. Šlo je pa le. Deloma potom brezzičnega brzjava, deloma preko nevtralnih dežel (Kodanj) so začela prihajati v Ameriko tudi druga poročila in danes je angleški monopol strl. Največja ameriška časnikarska zveza »United Press«, ki zastopa nad 800 največjih listov, ni več brezpočno Angležem na razpolago, ampak služi istotako tudi Nemcem in nam. To ni veliko, nekaj je pa le.

Mnogo občutljivejša je pa ameriška peta na trgovskem polju. V Ameriki velja bolj kakor kje drugod, mogoče tudi bolj kakor na Angleškem, pravilo, da kupčija je kupčija in dobiček je dobiček. Amerikanci imajo simpatije za vse mogoče stvari in ni je take budalosti, ki v Ameriki ne bi našla odprtih vrat; to nam dokazuje le kratak pregled n. pr. na versko polje, kjer ima Amerika toliko različnih sekt, kakor sicer cel svet ne. Največja njihova simpatija je pa le dolar, je denar, in vsako delo, ki prinaša denar, zlasti trgovina. Na tem polju Amerikanci ne razumejo šale in ameriška brezobzirnost v tem oziru je neomejena. Jako značilna v tem oziru je sledeča anekdota: Amerikanez pripelje svojega sinka k jezuitom v vzgojo in mu pravi pri slovesu: Dečko, priden bodi in gospodom vse verjemi, kar te bodo učili, samo enega ne: da je kje drug bog nego tale — in pomolil mu je pod nos zlat dolar. Dolar, to je bog.

Te razbolene pike so se Angleži nekoliko prebudo dotaknili s svojo prakso o kontrebandi. Kaj je dovoljeno za časa vojne v vojskujoče se dežele uvažati in kaj ne, o tem države do danes še niso bile edine in menda tudi nikdar ne bodo. Če se bo kdaj zgodil tak čudež, bo ostal gotovo zopet samo na papirju, kakor vse dosedanje deklaracije o pomorskem pravu, za katere se vsak le toliko briga, kolikor je njemu prav in pa toliko, kolikor ima moči, da priznanje oziroma nepriznanje gotovih tisk in določb izsili. (Sedanja vojska bo dala gospodom juristom dovolj

prilike, pisati razprave o poglavju »moč in pravica«.)

Angleži razlagajo svoje pomorsko »pravo« tako, kakor njim bolje kaže. Ladije, obložene z živežem, ustavljajo, čeprav so namenjene v nevtralne luke, češ, da nihče ne jamči, da se živež iz nevtralne dežele ne bo peljal dalje do vojskujoče se sile. Ista je z bombazem, bakrom in celo vrsto trgovskih predmetov, da orožja in municije sploh ne omenjamo. Angleži so vsled svoje razlage pomorskega prava občutno oškodovali trgovino skoro vseh evropskih nevtralnih dežel, ker imajo tudi moč, da to store. Ali se jim naj Lah upirajo ali pa švica? Kaj se zmenijo Angleži za papirne proteste!

Kakor evropski nevtalci in Angleži, tako imajo pa tudi Amerikanci za pojem kontrebande svojo razlago. Kar pa Amerikane loči od evropskih nevtalcev, to je njihova moč, da svojemu načelu lahko tudi s silo pribore pripoznanje. Tu pa ni treba ravno misliti na njihovo lepo mornarico, ampak še bolj na njihovo trgovsko in finančno moč. Ameriški dolar je v teku petih mesecev vojne postal važno mednarodno plačilno sredstvo, in prav dvomljivo je, če bodo Amerikanci voljni tudi po vojni pokoravati se finančnemu kraljestvu angleških funtov. Jako ugledni poznavalci svetovnega denarnega trga pravijo, da bo mogoče Novi Jork popolnoma prevzel londonsko vlogo ali pa jo znatno oslabil, ker tega, kar Amerikanci enkrat imajo, ne dajo po navadi zlahka iz rok. Ta prevrat Angležem ne bo na korist, to stoji že danes, in če se Amerikanci na tem polju postavijo Angležem po robu, bo morala Anglija popustiti ameriškim zahtevam še mnogo bolj, kakor če Amerikanci mobilizirajo svojo mornarico, s katero Angleži tudi ne morejo briti norcev.

Na noto, katero je Amerika predala Angliji zastran trgovine z nevtralnimi deželami, je Angleška že odgovorila deloma v popustljivem tonu. Ta korak za Angleže gotovo ni bil lahek, a kaj se hoče? Amerikanci v Londonu sicer ne veljajo za »polnopravne« Angleže, in londonski fakini so že marsikaterega naivnega prekomorskega poštenjaka prav pošteno potegnili, a to nič ne pomaga: v resnih časih in za resne stvari tudi ameriški naivneži niso ravno naivni, ampak namazani z vsemi mazili in gotovo je, da pojde Amerika na svojem potu tudi dalje — za dolarjem, če bo to Angležem ljubo ali pa ne. Lepega dne se Amerikanci na vse zadnje še spomnijo svoje monrvé-doktrine in potem z Bogom, Kanada!

Do oboroženega spopada med Združenimi državami in Angleži sedaj ne

bo prišlo. Kaj bi pomenila vojska z mogočno republiko, to vedo Angleži prav dobro sami in njihovi japonski zavezniki tudi, ki ameriško energijo prav dobro poznajo in še bolj ameriško bogastvo. Toda že samo dejstvo, da se je Amerika premoči Angležev uprla, je velike važnosti, naj se potem ta zaplet reši kakorkoli. Najbolj verojetno je, da bodo Angleži skušali formalno varovati svoje stališče, stvarno bodo pa prijenjali. Amerika ima premočne zaveznike: Amerika ima močno mornarico in Amerika ima moč, da tudi one pošiljave preko morja ustavi, ki so namenjene na Angleško in na Francoško, kar tudi ni za entento brez pomena.

Za skupno delovanje vojaštva in civilnega prebivalstva.

Dunaj, 11. januarja. (Kor. ur.) C. in kr. vojaško poveljstvo na Dunaju podaja opis o vežbanju nadomestnih čet za vojno službo v območju dunajskega vojaškega poveljstva, ki se glasi: Veliki, krasni čas, ki ga sedaj preživljamo, neprimerljivi zgodovinski dnevi, v katerih dve ljudstvi neomajljivo kakor železna stebra kljubujeta celemu svetu nasprotnikov, so nepobiten dokaz, kako potrebna je neprestana vojaška delavnost. V normalnih razmerah se vojaška izobrazba moštva vrši teoretično in praktično tako, da se upošteva individualnost posameznika. Izobrazba traja osem tednov, pri raznih četah, kakor n. pr. pri konjenici, topništvu, pionirjih in drugih tehničnih četah pa primerno dlje. To je podlaga za vajakovo porabnost tekom celega njegovega službovanja. Trenotno se je izobrazba vseh nadomestnih zborov vseh vrst orožja močno skrajšala, zato se pa tem intenzivneje izvaja. To se je smelo tem mirneje zgoditi, ker sestoji instrukcijsko oboje — tako častniki kakor podčastniki — večinoma iz vojnih ranjenec, ki so se v prepričanju, da je potrebno, da svoje vojne izkušnje obrnejo v prid armade, in pa kljub temu, da bi mnogokrat še nujno potrebovali počitka in okrevanja, prostovoljno dali na razpolago in sedaj velespešno delujejo. Glavna važnost se sedaj polaga na strelsko in tehnično izobrazbo moštva, o čemer pribaja v poštev zlasti streljanje po načinu, kakor se vrši na bojnem polju (v terenu), kajti dobro izšolana pehota je kraljica vojske, je življenjska žila v modernem boju. Ponudba družbe »živih tarč«, da bi se s kinematografičnimi slikami omogočilo streljanje za premikajoče se cilje, se

bo proučila, če je praktično uporabna. Posebna skrb se posveča pravilni porabi municije in na bojnemu vežbanju; formalno ekserciranje je skrčeno na najpotrebnejše. Tudi izobrazba kolesarjev, vaje s smučmi in izobrazba jezdcev za prenašanje naznanil se vneta vrši. Nadaljnja skrb se posveča vežbanju za dolge pohode, potem za napravo zavetij, kakršna pridejo v poštev na bojnem polju, dalje pouku v kuhanju itd. Dalje se polaga posebna važnost na tehnično izobrazbo čet, o čemer se izkoriščajo v sedanji svetovni vojni pridobljene izkušnje, n. pr. pouku v zakopanju, napravi primernih sredstev proti sovražnemu ognju itd. Te vednosti in sposobnosti ne bodo vajaku koristile samo v njegovi vojaški službi, marveč tudi v civilnem življenju. Vedno bolj se udeležuje vzajemnost med vojaštvom in civilnim prebivalstvom. Mnogo velikega bi se lahko ustvarilo, ako bi vojaštvo in civilno prebivalstvo ne šla kakor doslej samo drug poleg drugega, marveč kakor sedaj drug z drugim, zvezana za večne čase s črnorumenim trakom, trakom srca in edinosti. Dunajsko vojaško poveljstvo posveča svojo posebno skrb izobrazbi častnikov in si neumorno prizadeva, da na vse načine pospešuje in dviga mladinske organizacije in zanes misel vojaške predizobrazbe za dozorevajoče mladeniče, misel tesne vzajemnosti med vojaštvom in civilnim prebivalstvom med najširše kroge. Današnji viharji dnevi so nas našli v redki, mogočni edinosti. Na tem potu se nečemo ustaviti, marveč se hočemo še tesneje okleniti drug drugega in postati močan in neprodiren zid, mogočen branik za cesarja in domovino.

Odločna obsodba franktirersiva.

Dunajska »Information« piše iz vojaških krogov pod naslovom »Angleški franktirski načrti«: V angleški zbornici lordov so razpravljali o nevarnosti vpada nemških čet. Ta debata zasluži največjo pozornost vseh vojaških in političnih krogov, kajti iz nje je razvidno, da Angleška pripravlja novo gorostasno nepoštenost, kajti ne pripravlja nič drugega, kakor franktirersko vojsko za brambo Angleške.

Državni zakladnik markiz Creve je bil po vprašanju prisiljen odkriti, da so za slučaj vpada že pripravljene gotove varnostne uredbe. Vlada je namreč naročila lord-poročnikom, — ki imajo delokrog naših namesnitvev, da v vsa-

LISTEK.

Sveti večer v vojni.

(C. k. vojni kurat Leopold Turšič.)

Umazana in raztresena gališka vas, kakršne so vse. V nočni tmni — ura je že pol 12. — smo jo komaj našli, ker je par sto korakov oddaljena od glavne ceste. Tudi hiše so vse lesene in z ilovico ometane, enako umazane in nesnažne in ponoči se ne da izbirati mnogo. Pokoja vojak v vojski itak nima, zato je vesel, da dobi streho in nekoliko slame. Udje so trudni od neprestanih maršev in premirli od mraza; željan je počitka in gorkote.

Potrkamo na prvo slamnato bajto. Par topničarjev znotraj votlo zamrmra. Morajo si iskati drugega prenočišča. Gospodar, visok slok stavec, navajen zadnji čas takih obiskov, prijazno pozdravlja in takoj pripravljen, po skromnosti nam posreči. Zapali ogenj, da si skuhamo čaj in prinese nekaj snopov slame za posteljo. — V kotu na klopi se preteza jetičen človek. Neprijazni so njegovi pogledi. Ne privošči nam zdravja in dobre volje, ki jo imamo.

»Priatelj, ne glej mnogo okrog sebe! Leži in zaspi,« mi pravi tovariš,

dobro znani slovenski zdravnik iz Kamnika.

»Res, sicer izgubim apetit tudi za spanje, mu odvrnem. Ubogam ga in kmalu oba sladko zaspiva.

Zgodaj jutraj alarm. Dalje! Kam, nihče ne ve. Po blatni poti se giblje vse križem. V eno stran odhajajo topničarji, v drugo konjenica, v tretjo pehota in tolikega šuma in krika, kakor tu, ni v nobenem turškem bazarju. Iz vsega se vidi, da božični praznik ne bo potekel mirno, kakor smo pričakovali in da pride ravno v sveti noči do večjega spopada s sovražnikom.

Obvezovališče je bilo dirgiran na drug konec vasi, ki je zelo raztresena in dolga skoro uro hoda, v majhno dolinico ob vodi. Dobili smo prijazno in prostorno hišo in, kar je glavno, tudi prijazne ljudi; kakor našaš, da bomo lahko z njimi vred praznovali sv. večer.

Dan nam je urno potekel ob splošnem univanju in čiščenju, ki je bilo potrebno za velik božični praznik. Na snago se v vojski pač ne more mnogo gledati, ker navadno ni niti prostora niti časa za to. Vsakdo je vesel, če ujame kako uro, da se umije in preobleče in zdrgne z obleke ilovnatno cestno blato. Ko je bilo to naše delo opravljeno, smo bili vsaj za med ljudi, četudi ne za v salon, in smo se drug drugemu divili.

»Priatelj, zdaj že bolj čutimo, da je juri sv. dan,« pravi tovariš zdravnik. »Kaj pa naše malhe? Te so najbrž vse precej prazne in na božič se pač spodobi boljši prigrizek. Predlagam, da kupimo primerne prašičke in spodobno napasemo na tak dan sebe in moštvo. Ali ste zadovoljni?«

Predlog se sprejme enoglasno z odobravanjem in komaj je preteklo par ur, je bil lepo rejni prašiček kupljen, zaklan in očiščen ter moštvo zdravstvene kolone razdeljen v nadaljno uporabo.

»Doktor, dobro si jo pogodi,« se je glasila naša pohvala in moštvo ji je z dobrodušnim nasmehom pritrjevalo. Zaradi neprestanih maršev je bila menaža zadnje dni postala neredna in zato so bili fantje našega oddelka tembolj veseli.

»Za jutri je torej preskrbljeno,« pristavim jaz, »kaj pa je za nocojšnji sv. večer. Vsaj malo spomina naredimo!«

»Kako? Božično drevesce?«

»Seveda! Tako bogato ne bo okrašeno kakor doma, a ob njem se bomo spomnili svojih domačih. Doktor, Ti imaš ženo in otroke!«

»Ah, da. Kakšen sv. večer imajo letos brez mene?«

Doktor se je za trenutek zamislil in globoko vzdihnil:

»Papež!«

»Povelje, gospod kurat?«

Pristopi gospod doktorjev sluga, dobroznani član in igralec društva rokodelskih pomočnikov iz Ljubljane.

»Stopite ven in pogledjte nekoliko okrog, če dobite v bližini kako smrečico za božično drevesce.«

»Tema je že, težko jo bom dobil, a vseeno pogledam.«

Čez nekaj trenutkov se Papež vrne s prijazno smrečico in okroglim lesenim podstavkom, ki mu ga je dal gospodar.

»Smrečica je tu, a ni obeskov, ne svečic, da jo okrasimo in razsvetlimo.«

»Imate veliko voščeno svečo, s katero ste nam svetili že par večerov. Iz te napravite nekaj majhnih svečk, gospodje pa bodo dali piškotov, cukrčkov, cigar in cigaret za obeske.«

Dali smo iz nahrbtnikov vse, kar je bilo primerne za okrašenje božičnega drevesa, Papež pa je sedel na skrinjo in kmalu spretno zvaril nekaj svečk. Njemu samemu se je dobro zdelo, da mu gre novi obrt tako lepo od rok. Zato je rekel:

»Gospod kurat! To morate pa v »Slovencu« popisati, da tudi naši domači izvedo, kako smo praznovali sv. večer na bojišču.«

ki grofiji ustanovijo krajevne zasilne odseke. Glede organizacije in namena teh čudnih »zasilnih odsekov«, ki so že ustanovljeni, se markiz Creve ni natančneje izjavil. Pač pa nam to pojasni govor lorda Curzona.

Lord Curzon je izjavil, da bi »zasilni odseki«, pa naj bi bilo v njih zbranih magari milijon mož, ne bi mogli izvršiti dvojega namena, če se vsa »brambna naprava« ne postavi pod vojaško kontrolo. »Sicer bodo Nemci s temi možmi ravnali kakor s franktirerji.« Je nadaljeval lord Curzon. Vprašamo: Ali se da iz teh »zasilnih odsekov« kar tako enostavno z ustvaritvijo zelo problematične »vojaške kontrole« napraviti vojak? Kako si pa misli lord Curzon to vojaško kontrolo? Angleška lahko najame vojake proti dnini ali pa pooblasti prebivalstvo, da nastopi kot franktirerji. Ker Angleška ne spozna splošne vojaške dolžnosti, zanjo ni druge poti, da pride do vojaštva, kakor da najame plačane najemnike. S samo »vojaško kontrolo« se franktirerji ne dajo spremeniti v vojake. Te vojaške kontrole seveda Nemci ne bodo priznali, ker ni nič drugega kakor preočitno bedasto olepševanje organiziranega franktirerstva. Vojška kontrola ne more iz neurejene ljudske množice kar pričarati organiziranih discipliniranih čet, protitem »zasilnim odsekom« se sedaj ne bo smelo nikdar uporabljati vojaških postav.

Angleška se je podala na nevarno pot, če grozi z maskirano franktirersko vojsko, ker s tem podira najtrdnjši steber mednarodnega vojne prava, in tako pod zadnji ostanek človečanstva, ki se je v tej vojski ohranilo, polaga bombo, katere učinek bo grozen za njo samo in njeno prebivalstvo.

Rusi proti rumunskim legionarjem.

Budimpešta, 11. januarja. »Az Est« poroča iz Bistrice v Bukovini: Rumunska mladina — po večini vojni zaveznica — je po vzorcu Poljakov ustanovila svoje rumunske legije, ki so ravno tako kakor poljske pridržane rednim četam. Orožje dobivajo od armade in se jih tudi na etapni črti preskrbi z vsem potrebnim, pač pa se jim je v priznanje njih patriotične požrtvovalnosti pustilo ime »rumunske legije« in materin jezik. Nekaj teh rumunskih legionarjev so Rusi ujeli in ruski poveljnik jih je dal ustreliti, češ da rumunski legionarji ne spadajo k rednim četam.

Vojska z Rusi.

Ob spodnji Nidi so v teku večji boji. Rusi so pripravili pri Kjelcah močne sile in prešli sedaj k napadu med krajema Chenciny in Malagošč, ki leži proti zapadu. Tudi med Pinczowom in Wislico so se razvile močne ruske operacije. Ruska ofenziva se je pa včeraj izjalovila na celi črti s težkimi ruskimi izgubami. Boji še trajajo.

Rusi nameravajo severno od Visle prodreti proti Krakovu in s tem prisiliti naše čete, da izpraznijo črto Dunajec, z eno besedo, Rusi hočejo odrezati naše južno krilo.

»Bom in vas bom še posebej pohvalil.«

Zabliščale so svečke in z božičnega drevesca so viseli skromni okraski. Velikih rdečih rož in papirja je nanj pripela domača hčerka, vsa vesela nena-vadnega božičnega večera.

»Ali pri vas ne delate božičnega drevesca?«

»Delamo... Gospod, a letos...«

Vsi domači, ki so ginjeni zrlili naše božičevanje, so zaihteli.

»Gospod, vojska nam je ugrabila tudi Božič in njegovo veselje... Samo polnočnica nas bo še spominjala sv. večera.«

»V katero faro spadate?«

»V Zmigrod Stari.«

»Imate gospoda doma.«

»Da, Stari gospod nas ne zapusti. Drugi, zlasti rusinski, so odšli v tujino in ljudje so ostali brez svojih dušnih pastirjev... Gospod, lahko bodete šli z namj in maševali. Skupaj se povrnemo domov.«

Vesel sem bil prijaznega povabila, kajti že par tednov nisem maševal... In še celo o polnoči, daleč od domovine, na bojišču...

»Vsi skupaj gremo, gospod kurat,« se oglašijo častniški služabniki in moštvo, kar ga je bilo v sobi.

»Samo, če nas bodo pustile dalje patrulje? Pot v Zmigrod Stari je zasedena,« pristavljajo drugi.

Domači so poklekli in ob svitu božičnega drevesca molili o poljsko

SedANJI boji na črti Bzura—Rawka—Pilica—Nida—Dunajec—Karpata tvorijo največjo umikovalno bitko svetovne zgodovine. Rusko vojno vodstvo s svojim umikanjem iz črte Lović—Lodž—Čenstohov—Krakov še ni opustilo svoje velike ofenzive, naperjene proti Berlinu. Dovolj vzroka je tedaj misliti, da bodo boji v najkrajšem času postali še silnejši, posebno ob Nidi, Dunajcu, Biali in pri Gorlicah; vendar je na naši strani zbranih dovolj moči, da odbijejo ruski napad.

HUDI BOJI OB NIDI. — VSI RUSKI NAPADI ODBITI. — DRZEN ČIN NAŠE PATRULJE. — RUSI SE ŠE VEDNO POSLUŽUJEJO NAŠIH UNIFORM.

Dunaj, 11. januarja. Uradno se razglša: Situacija je neizpremenjena. Na Rusko Poljskem ob spodnji Nidi so se včeraj vršili trdovratni boji. Rusi so tu prešli k napadu in poizkušali na več mestih z znatnejšimi silami prekoračiti reko; bili so pa povsod s težkimi izgubami odbiti. Med temi artiljerijskimi napadi se je vršil na sosednjih točkah hud artiljerijski boj, ki je trajal več ur.

Na ostalih frontah se ni nič posebnega pripetilo.

Neki naših delavnih poizvedovalnih patrulj se je posrečilo včeraj po noči, da je prodrla sovražne postojanke in vdrla v za fronto ležeči kraj ter prišla do stanovanja sovražnega polkovnega poveljnika. Od tega drznega pohoda se je patrulja vrnila z enim ruskim častnikom in 6 ujetimi možmi.

Ker se je vnovič dognalo, da se črti ruske armade poslužujejo avstro-ogorskih uniform, da bi napadle patrulje in manjše oddelke, se še enkrat povdarja, da se s sovražnikovimi častniki in moštvom, ki na ta način kršijo določila in običaje prave vojske, ne bo postopalo kot z vojaki.

Namestnik načelnika general. štaba: pl. Höfer, fml.

NEUGODNO VREME OVIRA OPERACIJE.

Berolin, 11. januarja. Veliki glavni stan: Položaj v vzhodni Prusiji in na severnem Poljskem je neizpremenjen. V sled neugodnega vremena naši napadi tudi na Poljskem, zahodno od Visle, le počasi napredujejo.

Najvišje armadno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

Kodanj, 11. januarja. Poročilo ruskega generalnega štaba z dne 9. t. m. se glasi: Na levem bregu Visle postajajo boji na črti od reke Suha do grščine Moghely čezdalje trdovratnejšega značaja. Nemci napadajo na posameznih točkah naših postojank kljub resnim izgubam, ki jih pretrpe, zelo trdovratno. Na različnih mestih se je posrečilo sovražniku, da se je polastil nekaterih naših prednjih jarkov.

RUSKA VOJNA POROČILA.

Kodanj, 11. januarja. Najnovejša ruska uradna poročila so zelo kratka. Poročajo, da se položaj na Poljskem in v Galiciji ni izpremenil. Obveščajo, da v prelazu Uszok silovito napadajo avstrijske čete in da przemyslska posadka ni ustavila svojih »obupnih« izpadov, ki povzročajo lokalno škodo Rusom. Med Vislo in Pilico so zavezniki silovito napadali. Pri

Jesergetzu so izvedli Nemci ponoči močne sunke. Ofenziva zaveznikov se izvaja zdaj po diktatu vodstva ruske armade med Tomaszowem in Opocznom. Vojaški sodelnik lista »Nowoje Wremja« smatra boje ob Bzuri, pri Bolimowu, v dolini Pilice, ob Nidi in ob Dunajcu za nevažne epizode; četudi na obeh straneh delujejo močne sile. Trdovratno stremljenje Nemcev, da bi prodrli desno rusko krilo, je navadno draženje. Nemci kažejo v vseh svojih napadih popolno demonično okretnost roparjev in zlobo njim podobnih bitij. Poslužujejo se najneverjetnejših zvijač in ne dopuste našim četam v razdalji 25 vrst niti minute, da bi se mogle oddahniti ali pa počivati. O bojnem položaju na Kavkazu se zelo zdržno poroča. Omejujejo se, da beležijo, da turška poročila o zmagah ne odgovarjajo dejanskemu položaju, ker se izvajajo ruske operacije načrtoma.

RUSKI GARDNI ZBOR ODPOKLICAN V PETROGRAD.

Sofija, 11. januarja. Tukajšnji poučeni krogi so poučeni, da je bil pred pravoslavnim božičem odpoklican ves ruski gardni zbor, ki se je vojskoval na Poljskem, v Petrogradu. Nadomestilo so ga štiri rezervne brigade. Sodijo, da so odpoklicali gardni zbor, ker se boje v Petrogradu večjih nemirov ali pa, da hočejo gardni zbor rešiti pred katastrofo na bojišču.

STRAŠNO OPUSTOŠENI KRAJI NA POLJSKEM.

Krakov, 10. januarja. »Kurjer Warszawski« poroča iz Lowicza: V sled obstreljevanja je pokodovanih veliko hiš; trg Ring je uničen. Povsod je videti razbita okna, vrata in strebe. V 12 dneh je bilo ubitih nad 30 oseb, ravnotoliko jih je bilo nevarno ranjenih. V mestu primanjkuje kruha; prebivalstvo vsled mraza veliko trpi, ker radi pomanjkanja stekla ne morejo nadomestiti razbitih šip. — »Lowiczanin« poroča, da se je skrivalo prebivalstvo med obstreljevanjem v kletih. Dve noči je bilo v mestu svetlo kakor podnevi, ker so gorele v okolici vasi. Na cestah leži veliko ubitih konj. Neka krogla je poškodovala staro župno cerkev. — »Reč« poroča: Mesti Konstantinovi in Zgierz sta popolnoma uničeni. Vsi kolodvorji tvorniške železnice so uničeni, kraj Galkov je popolnoma uničil požar. Ljutomjerski je skoraj popolnoma opustošen; samostan in mestna cerkev kaže ta sledi ognja topov. Od krajev Mikolajewice, Solcyno, Prywenta in Zoflowka so ostale le groblje in pepel.

OB NAŠI RUSKI VOJNI ČRTI PRIME-ROMA MIRNO.

Budimpešta, 11. januarja. Vojni poročevalec »Pester Lloyd« poroča z bojišča: Ob celi vojni črti je splošno mirno. Le v Karpatih se opaža gibanje. Vrhovi z Dukla sedlom so v naših rokah, za prelaz Uszok se še bore. Rusi so zelo ojačili svojo nadaljnjo fronto do južne Bukovine. Na Ruskem Poljskem in v zahodni Galiciji je med obojestranskim slabejšim artiljerijskim ognjem mirno, ko so vrgle naše čete sovražnika iz njegovih utrjenih postojank južno od Inowłodza in zahodno od Pinczowa. Zadnje čase so se posebno odlikovali naši letalci v poizvedovalni službi. Rusi jih smatrajo za nemške letalce, ker se vozijo v nemških vozilih. Neki avstrijski letalec je obstreljeval zadnje dni trikrat Kjelce. Neki pilot je že večkrat metal v Varšavo bombe in letalske pišče.

hemskih poljanah so čuli pri svojih čredah...

Sveta noč, blažena noč... Strojne puške odnehavajo. Za hip tišina. Z roba nad nami se oglašijo obupen klic...

»Kje je obvezovališče?«

»Stopajte v dolino, do druge hiše.«

Čakamo nekoliko. Dva nosača prineseta težko ranjenega Korošca. V prsih mu zija težka rana. Za silo je bil že obvezan, a naši zdravniki so ga hoteli prevezati.

Stopili smo v hišo. Lučke na božičnem drevescu so dogorevale, domača deca se je veselila skromnih darov, cukrkrov in piškotov, z božičnega drevesca, svojim služabnikom smo za Božič podarili nekaj denarja...

Sveta noč, blažena noč... Ranjenec težko hrope pred nami... Vsi smo ginjeni, domači plakajo... Spovem ga ter mu podelim sv. poslednje olje in papežev blagoslov. Zdajpazdaj nalahko odpre oči, ozirajoč se na božično drevesce...

V eni sapi stopi v sobo ordonanc, star rezervist iz Gorice. »Gospodje, odhod, takoj!«

Ura je kazala pol devetih. Nekateri so že sezuli čevlje, da bi legli k počitku. V trenutku smo bili odpravljeni. Zasedli smo konje. Moj Sibinec je veselo zarežgetal... Marširali smo vso noč in svetega dne polovico...

Ranjenec je zaspal za vedno, ko smo se odpravljali k odhodu.

Sveta noč, blažena noč...

RUSI STRELJALI NA LASTNE LJUDI.

Krakov, 10. januarja. Z južnopoljskega bojišča poroča »Nowa Reforma«: Med Bielico in Biskupicem se je hotel udati ruski bataljon, dve in pol stotnije. Rusi so zato zapustili strelski jarek in so korakali proti avstrijski črti. Ko so to zapazili ruski častniki, so ukazali rezervam, naj streljajo na lastne ljudi. Streljanje je alarmiralo nemške in avstrijske čete, ki so pričele streljati, ker so mislile, da nameravajo Rusi napasti. Padlo je tako 600 Rusov, 300 so jih še naši ujeli. Ob reki Nida se je pustila ujeti neka ruska kolona vojnih kuhinj, da se maščujejo, ker je neki predstojnik grdo postopal s kuharji, kakor je javil višji kuhar.

VRNITEV GALIŠKIH SEZONSKIH DELAVCEV V GALICIJO.

»Nowa Reforma« dne 8. jan. piše: Poljski poslanci so dosegli, da se bodo sezonski delavci, ki so delali na polju na Pruskem in Saksonskem, mogli vrniti v sedmih zahodnih galiških okrajih, ki leže za bojno črto. Videti je, da to velja samo za tiste delavce, ki so doma iz onih sedmih zahodnogaliških okrajev.

IZ VZHODNE GALICIJE.

Dunaj, 11. januarja. »Kurjer Polski« izve iz Stanislava: V mestu je ustanovljeno poljsko gledališče, v katerem gostujejo tudi ruske plesalke. Carjev god (19. decembra) se je na ukaz oblasti slovesno obhajal; vse hiše so morale razobesiti zastave. Kavarna »Avstrija« se je morala prekrstiti v »Varšavo«; vsled ovadbe pri mestnem poveljniku, da se v tem lokalni zbirajo Ukrajinci, je bila kavarna oblastveno zaprta. Mesto je podobno veliki bolnici. — Po drugih poročilih vlada v Zloczowu (vzhodno od Lvova) razmeroma mir; daleč znana tvornica cigaretnega papirja Sasso deluje normalno. V Brodyju je požgan mestni del pri kolodvoru, veliko meščanov so pod pretvezo, da so streljali na ruske vojake, pobili. Mesto je postalo živahna trgovska točka, ker leži ob železniški progi Lvov—Kijev.

RUSI ODPELJALI REKTORJA JEZUITOV V CHYROWU.

V Chyrowu so Rusi aretirali P. Rostworowskega in ga odpeljali v Astrahan; prostovoljno se mu je kot spremljevalec v pregnanstvo pridružil jezuit P. Zatlokie-wicz. »Nowa Reforma« piše, da so tega krivi Rusini.

RUSKO GOSPODARSTVO V GALICIJI.

»Kurjer Warszawski« objavlja naslednje podrobnosti o galiških mestih in vaseh ob Sanu:

V Rozwadowu je izmed 350 hiš požar uničil okoli 170 hiš; deloma je poškodovanih 160 hiš. Od 4000 prebivalcev jih je ostalo še okoli 1000. Palača kneza Lubomirskega je oropana. Prodajalne so uničene. Beda je nepopisna.

Nisko je še več trpelo. Cerkev je pogorela. V vasi Raclavice pri Nisku je od 106 hiš popolnoma pogorelo 84 hiš in cerkev; nekoliko hiš je poškodovanih. V vasi Wolina je od 56 hiš ostalo le še 6. V vaseh Nowa Wies, Przedzel, Zaczernie je pogorela ali pa bila uničena večina hiš.

V Rozwadow in Nisko dovažajo živila iz Krasnika in Lublina. Veliko hujše je v Jaslu, Rzeszowu in sploh pod Karpati; tam ni nobenega dovoza. V Rozwadowu in Nisku ni nobenih zdravil. V okolici razsaja krvava griza; v okolici Sambora in pod Karpati pa kolera. Zdravil in zdravnikov ni.

BOJI V BUKOVINI.

Budimpešta, 11. januarja. »Az Est« poroča njegov dopisnik iz Bistrice: Rusi so svoj glavni stan namestili v Costine. Njihova kavalerija je včeraj poizvedovala proti Bojarati, Valeji, Tutneju in Jakobeniju. V Bukovini razsajajo že dva dni hudi snežni viharji, ki zelo otežujejo operacije. Posebne težave napravlja Rusom dovažanje živil.

Budimpešta, 11. januarja. V Bukovini se je namestil glavni stan ruske bukovinske armade. Ruska kavalerija je 8. t. m. poizvedovala. Dva dni razsajajo v Bukovini snežni viharji, ki zelo zavirajo vojaške operacije. Ruse zelo težko preskrbe z živežem.

Budimpešta, 11. januarja. Iz Bistrice se poroča: Ne glede na nekatere neznatne operacije prednjih straž je položaj ob vzhodni bukovinskih Karpatov neizpremenjen.

< X X

POLOŽAJ V PRZEMYSLU.

Velika Kaniža, 11. januarja. Inženir Edvard Pauk je poslal svojim starišem dve pismi, z dne 5. in 14. decembra, kateri ste bili odposlani potom zrakoplova. Pauk poroča v pismih, da ruski topovi niso povzročili nobene škode na trdnjaviških utrdbah. Vojaki stanujejo v podzemskih vojašnicah in so z vsem zadosno preskrbljeni.

RUSI NE UPAJO NA PREDAJO PRZEMYSLA.

Haag, 11. januarja. Rusko oficijozno poročilo zopet svari, naj se ne upa, da bi se trdnjava Przemysl hitro udala, ker je artiljerija, ki brani utrdbe, prav dobra.

× × ×

PRED ODLOČILNO BITKO PRI VARŠAVI.

Bern, 11. januarja. »Bund« piše glede na nemški sunek v ozemlju Suhe, da uvažajo ti boji odločilno bitko. Vsak kosček zemlje, ki se tu odtrga Rusom razkriva slabost ruskega desnega krila; Varšava, ki leži zadaj, se odkriva in postaja vedno bolj ranljiva. Strategičen položaj Nemčije in Avstro-Ogrske je zato na vzhodu zdrav in upapoln; položaj Rusov je manj ugoden, dasi se še ni odločilo.

NEMŠKO PRODORANJE PROTI VARŠAVI IN POLJAKI.

Krakov, 11. januarja. »Czas« trdi, da stoji Nemci 33 km pred Varšavo. »Nowa Reforma« prosi v nekem članku nemško vlado, naj priznaša Varšavi in apelira na najvišji poljski narodni odbor, naj to zadevo predloži merodajnim osebam. »Wiedenski Kuryer Polski« izve iz Varšave: Pohoda ruskih čet skozi Varšavo sledi množice ruskih kmetov, ki požigajo in plenijo in more; ruski častniki se pri tem niso nič boljše obnašali in v časopisju je izjavil celo liberalni politik profesor, Miljukowzjniš, naj si Poljaki izbihejo iz glave misel, da vodi Rusija vojsko v njihovem interesu. »Głos Wolny« in »W. Przedeidni« oboja ostra protiruska organa, zastopata potrebo oboroženega odpora. Poljakov proti Rusiji v zvezi z armadami zaveznikov, ki se bližajo Varšavi. Tajni list za inteligenco »Wiadomosci Wojenne« (vojna poročila), kmečko glasilo »Na ziemi naszej« (na naši zemlji) in revolucionarni delavski list »Kilinski« razvijajo silno protirusko propagando. Vsi navedeni listi izhajajo protipostavno, vendar so kljub temu zelo razširjeni po Varšavi in celem Poljskem na obeh straneh Vисле.

DRUGI RUSKI SUNEK SKOZI UŽOŠKI KLANEC.

Posebni poročevalec »Vilaga« priobčuje o drugem ruskem sunku skozi užoški klanec zanimive podrobnosti, ki jih je izvedel na bojišču samem od častnikov in višjih upravnih uradnikov. Zgodovina drugega sunka je sledeča:

Zadnji dan starega leta, ko so naše čete po zmagovitih bojih napredovale že proti Galiciji, so zadele nenadoma na novega sovražnika. Poveljujoči general je takoj ustavil prodiranje in zapovedal po svoji previdnosti, da se gotovo ozemlje prepusti premočnemu sovražniku. Silvesterska ruska invazija se je izvršila od dveh strani: severno od Beniave in nekaj nižje od strani Siankija. Ruske čete je vodil general Patasov. To ime je že znano iz rusko-japonske vojske. Ruska vojska, ki je prodirala od Beniave, je bila sestavljena iz 257. in 258. pešpolka, ki pripadala 65. diviziji. Tema so bile pridružene štiri baterije lahkega topništva in ena gorska baterija, ki pripadajo 52. brigadi. Tem je sledil drugi bataljon 259. pešpolka. Vsega skupaj je bilo torej devet bataljonov. Ona ruska vojska, ki je prodirala od Siankija, je bila sestavljena iz 133., 134., 135. in 136. pešpolka in 33. topniške brigade. Torej skupno: 48 topov in 16 bataljonov pehote. Vsa ruska sila je torej štela 25 bataljonov pehote in osem baterij topništva, a pridružene so jim bile tri stotnije in pol kozaške konienice. Rusi so se v prvem času popolnoma zarili v dolino Ung, ali danes se je položaj že znatno izpremenil. Naše karpatske čete so deloma odbile poizkus Rusov, da jih obidejo, deloma so se pa umaknile. Poznejši razvoj dogodkov je Ruse popolnoma ustavil; njihov poizkus, da obidejo naše čete, se ni posrečil.

S tem so bili Rusi obsojeni na nedelavnost. Od takrat pa do 5. januarja se je vršila večja bitka, ki je bila za nas ugodna. 6. januarja se je napolnila vsled velikega deževja vsa dolina Unga z vodo. Potoki so se razlili in napravili vsa gorska pota neprehodna. Resnica je, da je slabo vreme ustavilo tudi akcijo naših čet, ali takrat je pregnalo slabo vreme tudi Ruse iz dotedaj osvojenih pozicij. Rusi so bili prisiljeni, da hitro zapuste Csonotos, nato Havaskös in celi Fenyvesvölgy. Danes stoji Rusi (dopis je datiran s 7. jan. Op. ur.) med Hajasdem in Uszokom. Ungvar in okolica čakajo čisto mirno na odločitev. Tu je vsak prepričan, da se gorski boji vrše zelo počasi in da protiakcije naših čet zelo ovira hribovito ozemlje in povodnji, vendar obenem tudi o tem, da počasnejše gibanje čisto nič ne škoduje interesom prebivalstva.

BOJI V KARPATIH.

Krakov, 11. januarja. O bojih v Karpatih piše vojaški sodruknik pariškega lista »Le Semaphore«: Napor ruskih zaveznikov, da bi definitivno obvladali celo karpatsko verigo, ne nameravajo samo zadržati tu močnih avstrijskih čet in tako zmanjšati zavezniški pritisk na rusko fronto na Poljskem, ampak tudi, kar je za Rusijo važnejše, upasti z večjimi silami na Ogrsko in ogroziti obe glavni mesti monarhije, Budimpešto in Dunaj, in končno dobiti neposreden stik s Srbijo. Izpeljave teh operacij ne ovirajo samo terenske težkoče v Karpatih in klimatične zapreke, ampak tudi hrabrost in druge prednosti avstrijske armade. — Prepustitev nekaterih karpatskih prelazov od strani avstrijskih čet se je doslej pomotoma smatrala za slabost monarhije: v resnici pa je bilo to umikanje taktični maneuver, ki je ruski armadi zadal težke izgube. Sicer je pa trdovratna bramba tako visokih gorskih točk v zimskem času veliko težja naloga za defenzivo kot za ofenzivo. Armade, ki branijo te gorske prelaze, so dokazale svojo nenavadno hrabrost in vztrajnost.

Budimpešta, 11. januarja. V stolici Saros je popolnoma mirno. Neizpremenjen je položaj v stolici Bereg, kjer se bojujejo le prednje straže. Umikanje Rusov iz Karpotov dokazuje, da sovražnik ne misli resno vstopiti na Ogrsko. V stolici Zemlin se nahajajo le posamezne ruske prednje straže. V Koczku je prijezdil na kolodvor tisti trenutek oddelek Čerkezov, ko se je pripeljal nek vlak. Naši vojaki so zapustili vlak in so ujeli Ruse. V stolici Ung je položaj neizpremenjen.

BOJ PRI CSONTOSU.

Budimpešta, 11. januarja. Iz Ungvara poroča »Az Est«: V nedeljo je prodrla ruska pehota do Csonotosa. Naša artiljerija, ki je bila na to dobro pripravljena, je streljala na sovražnika iz izvrstnih postojank. Pozneje so se čuli tudi ruski topovi. V artiljerijskem boju so zmagali naši. Nismo le preprečili prodiranja premoči, marveč podili smo tudi Ruse nekaj kilometrov čez Csonotos nazaj.

Budimpešta, 11. januarja. »Az Est« objavlja sledeče podrobnosti iz nekega boja pri Csonotosu: Neposredno pred bojem se je udala 12 močna ruska poizvedovalna četa v trenutku, ko so pričele naše čete streljati na sovražnika. V ogenj so prišli tudi ujetniki; dva sta padla zadeta po ruskih kroglih. Ostalih 10 ujetnikov je nato tako hitro bežalo, da so jim orožniki komaj sledili in jih zbrali. Grško-katoliškega župnika v Csonotosu so vlekli Rusi v Fenyvesvölgy, kjer ga je poveljnik izpustil in poslal nazaj v Csonotos.

POVODENJ V MESTU SATORALJA-UJHELY.

Satoralja-Ujhelv, 11. jan. (Kor. ur.) Bregove je prestonila reka Ronyva. Poplavila je nižje ležeče dele mesta Satoralja-Ujhelv. Voda je povzročila veliko škodo. 300 vovakov je bilo zaposlenih pri rešilnih delih. Ponoči je pričela voda padati. Povodenj je povzročila veliko škodo.

PROSTOVOLJNA STRAŽA V BUDIMPEŠTI.

Budimpešta, 11. novembra. (K. ur.) Včerajšnje popoldansko nabiranje za prostovoljni stražni zbor v stari poslaniški zbornici se je posebno dobro obneslo. Do danes zjutraj se je višjemu poveljstvu zbora prijavilo nad 800 meščanov.

× × ×

RUSIJA IZDALA ZA VOJSKO ŽE NAD 30 TISOČ MILIJONOV KRON.

Bern, 11. anuarja. »Ruskijsa Vjedomosti« poroča: Rusijo stane vojska prvo leto 9500 milijonov rubljev.

RUSI VPOKLIČEJO POD OROŽJE LETNIK 1915.

Milan, 11. januarja. V Rusiji se vpokliče v kratkem pod orožje letnik 1915, približno 585.000 mož.

× × ×

CESAR OBDAROVAN RANJENCE.

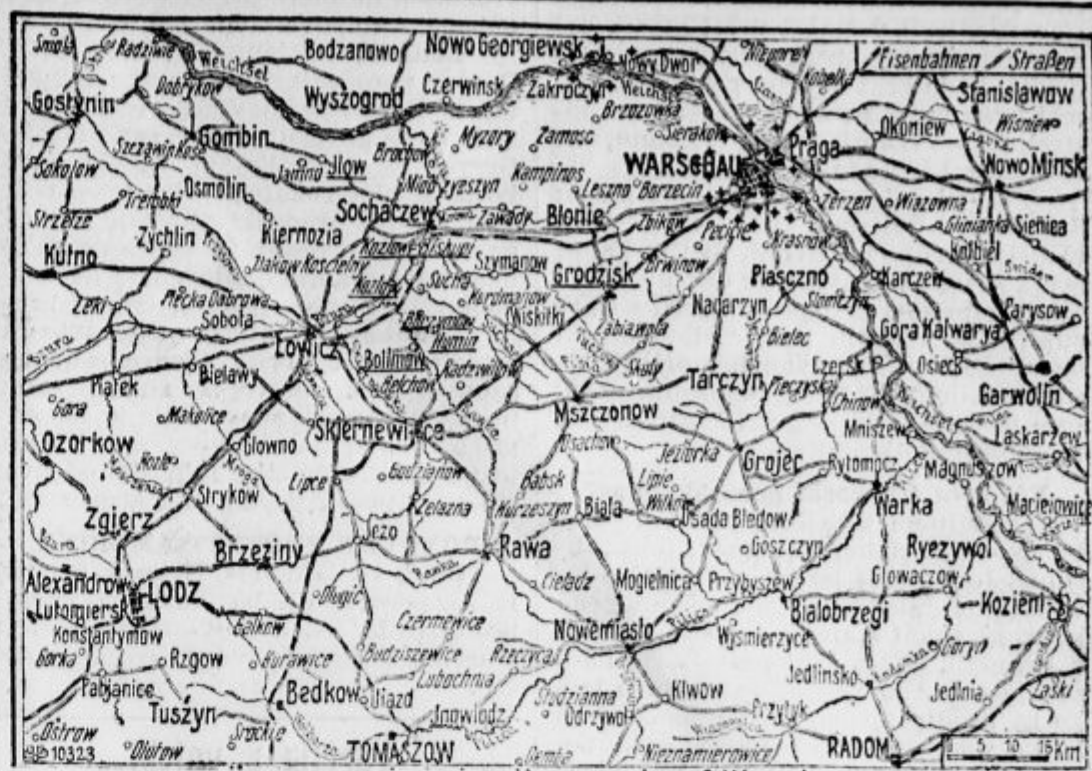
Dunaj, 11. januarja. (Kor. urad.) Njegovo Velikanstvo cesar je zopet daroval ranjencem v tukajšnjih bolnišnicah znatno množino smodk in svaščic.

MINISTRSKI PREDSEDNIK PRI CESARJU.

Dunaj, 11. januarja. Danes je zaslišal cesar min. predsed. grofa Stürgkha v daljši avdienci.

IZPOPOLNILO DOLOČIL O VOJNIH DAJATVAH.

Dunaj, 11. januarja. (Kor. ur.) Jutrišnji uradni list objavlja cesarsko naredbo, ki obsega izpopolnjevalna določila k postavi o vojnih dajatvah. Vozila



Zemljevid k nemškemu prodiranju proti Varšavi.

in živali, ki so se zahtevale le začasno, se zdaj lahko zahtevajo za končno prepustitev. Izpopolnilo namerava, da se lastniki vozil in živine prej ko mogoče in ne šele po demobilizaciji odškodujejo, da si tako lahko za vojni upravi prepuščena prometna sredstva nabavi jo nadomestilo.

Nemško zračno brodogojstvo zopet napadlo Angleško. — Nameravani napad na London. — Bombardiranje Dünkirchna.

Berlin, 11. januarja. (Kor. ur.) »Lokal-anzeiger« poroča iz Kodanja, da se je večeraj dopoldne blizu ustja reke Themse pojavilo veliko nemško zračno brodogojstvo, ki je štelo najmanj 16 letal; najbrže je nameravalo napasti London. Vreme je bilo pa neugodno; ležala je gosta megla. Brodogojstvo je letelo nato ob angleški obali in vrlo nekaj bomb, potem pa krenilo v smeri proti Dünkirchnu, kjer je močno bombardiralo one dele mesta, katere imajo zasedene Angleži. Vsega je bilo vrženih 40 do 50 bomb, ki so napravile veliko škodo in ubile ali ranile veliko oseb. Nemških letalcev angleška letala niso nadlegovala ter se je nemško zračno brodogojstvo, potem ko je pol ure krožilo nad mestom, polnoštevilno in nepoškodovano vrnilo na svoje mesto.

London, 11. januarja. (Kor. ur.) Daily Chronicle poroča: 9. januarja je letel neki zrakoplov, ki je prišel iz notranjosti Belgije, čez Tournes in Dünkirchen, s tremi letali v precejšnji višini čez Calais v smeri proti Douru. Pri Calaisu se je streljalo iz topov, ne da bi bilo nemško letalo poškodovano.

Izjava uradne Italije.

Rim, 11. januarja. (Kor. urad.) »Agenzia Stefania« poroča: »Giornale d'Italia« in »Tribuna« objavljata naslednjo noto: Zadnje dni so se v političnih in časnikarskih krogih širile najrazličnejše govorice zlasti glede namišljenih vojaških odredb. Neki jutranji list je priobčil vest, da se imajo v januarju vpoklicati štirje razredi mobilne milice (domobranstvo). Te govorice so docela neutemeljene.

× × ×

Genf, 11. januarja. (Po graški »Tagespost«.) Veliko tu bivajočih Italijanov se je moralo zadnje dni predstaviti v italijanskem konzulatu.

Boji na zahodu.

Borba na Francoskem.

Berolin, 11. januarja. Veliki glavni stan: Med Nieuportem in Ypernom in dalje proti jugu so se vršili le artiljerijski boji.

Francoski napad pri La Boisselle severovzhodno od Alberta se je popolnoma izjalovil.

Severno od Soissona so Francozi, ki so se le v malem delu naših najbolj sprednjih jarkov ustalili, vnovič napadli, vendar doslej niso dosegli nobenega uspeha. Boji še trajajo.

V bližini Soupirja se zadnje dni niso vršili nobeni boji.

Vzhodno od Perthesa so naše čete zopet osvojile od Francozov vzeti del jarkov. Sovražnik je imel težke izgube.

V Argonih naši napadi napredujejo.

V Zgornji Alzaciji je v splošnem vladal mir.

Najvišje armadno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

Genf, 11. januarja. Zadnje francosko uradno poročilo se glasi: Sovražna artiljerija je kazala včeraj v Belgiji in pri Arrasu živahno delovanje. Naša infanterija je dosegla nekaj uspehov. Pri Lombartzyde smo sovražniku vzeli nek grič. Vzhodno od St. Georgesa smo pridobili na prostoru. Naše čete so v posesti ceste La Boisselle — Aveluy. Ob Aisni je bil artiljerijski dvoboj precej živahen. Naša artiljerija je dosegla lepe uspehe. Infanterijski napad med Betheny in Prunay je bil izredno silovit. Nemci so pustili na ozemlju številne mrtvece. Naše izgube so bile majhne. V Argonih, zahodno od Haute Chevanchee je sovražnik z minami razstrelil nekaj naših jarkov prve črte. Naša ofenziva pri Thannu in Altkirchu napreduje. Premagali smo važne ovire in vzeli jarke na vzhodni fronti višine 425, kjer se je včeraj sovražniku posrečilo, da jih je zopet zavzel. Dalje proti jugu



Belgijski kralj in kraljica na Francoskem.

smo zavzeli Oberburnhaupt. Istočasno smo prodirali v smeri proti mostu pri Aspachu in Oelenbergu. Sovražna artiljerija, ki je brez uspeha poskušala doseči naše baterije, se je omejila na obstreljevanje bolnišnice v Thannu, ki smo ga mi izpraznili.

Poročilo ob 11. uri ponoči pravi: Severno od Soissona smo vzeli neko nemško utrdbo in osvojili dva jarka, ki ležita drug za drugim ter doseglji tretjo črto. Trije sovražni protinapadi so bili odbiti. V Argonih nas je silen napad na višino Haute Chevauchee prisilil, da smo se kilometer daleč umaknili, prešli smo pa k protinapadu in zopet zavzeli svoje postojanke.

Kje biva francoski generalisimus?

O stalnem bivališču Joffreja poroča »Neue Zürcher Zeitung«: Generalisimus Joffre si je izbral svoje trajno bivališče ne daleč od vrhnje točke topega kota, ki znači stališče nemške armade v Franciji. Tam lahko istočasno nadzoruje sever in vzhod, da si zbere točko za prodiralni napad, kamor se tudi lahko vsak čas sam poda. Nemške postojanke v Franciji tvorijo dva kota: enega blizu Compiègne, drugega severnovzhodno od Verduna, ki tvori topi kot. Po zadnjih poročilih o zbiranju čet v taboru Chalons sur Marne se zdi, da biva Joffre mogoče v Chalonsu ali v chalonskem taboru.

77 francoskih generalov odslovljenih.

Bern, 11. januarja. Današnja »Zürcher Ztg.« poroča, da je generalisimus Joffre do sedaj odslovil 77 generalov. Najmanjše prestopke strogo kaznuje. Število vseh odslovljenih višjih častnikov cenijo na 150.

Z juga.

SRBSKI GLAVNI STAN PREMESTEN V NIŠ.

Curih, 11. januarja. »Agence Havas« poroča: Srbski glavni stan so premestili v Niš, kamor se je pripeljal iz Beograda tudi kralj Peter.

GENERALA FRANK IN POTIOREK PROSITA ZA VOJNO SODNO POSTOPANJE.

Dunaj, 11. januarja. Znano je, da je bil odpuščen armadni poveljnik Liborij vitez pl. Frank v avdienci pri cesarju. V dvornih krogi se govori, da je prišel general pehote pl. Frank k cesarju zato, da je prosil, naj se uvede proti njegovi osebi vojno sodno postopanje. Ravno to je prosil tudi general pehote Potiorek.

BELGRAD SE NE NASKOČI.

Budimpešta, 11. januarja. Iz Ujvideka poroča nek budimpeštanski večerni list: V inozemstvu se trdi, da nameravamo zopet obstreljevati Beograd. Obveščeni smo, da se Beograd ni obstreljeval in da ga ne naskakujemo in da ni zdaj o naskakovanju in obstreljevanju niti govora.

NAŠI LETALCI NAD POŽAREVCEM IN GRADIŠTOM.

Sofija, 11. januarja. Glasom poročila srbskega tiskovnega urada se je nad Požarevcem in Gradištom zopet pojavil avstro-ogrski letalec in metal bombe. Srbska artiljerija je otvorila ogenj, a aeroplan je srečno ušel.



General pl. Sarkotić, novi deželni šef Bosne in Hercegovine.

Angleška odklanja ameriško nolo.

Washington, 11. januarja. Osnovni ton angleškega odgovora na ameriško nolo, ki je bil objavljen v nedeljo popoldne, je odklonilen. V začetku od sira Edvarda Grey podpisanega odgovora se glasi, da je Angleška vse točke ameriške note temeljito razmotrivala. Angleška vlada pa izraža svoje mnenje, da vlada v točkah, po katerih naj bi Angleška ovirala ameriško trgovino, nesporazum in navaja številke, po katerih je ameriška trgovina v primeri z mesecem novembrom 1913/14 znatno napredovala proti prejšnjemu letu. Angleška je pripravljena priznati, da ne zaplenja živil če niso namenjena za so-

vražnika, ne more pa dati v tem oziru nobene končnoveljavne obljube.

London, 12. januarja. (Kor. urad.) Reuter poroča iz New Yorka: Državni tajnik Bryan je izjavil, da se želi izraziti o odgovoru državnega tajnika Greya na ameriško nolo še-le tedaj, ko bo imel v rokah popoln tekst note. Višji vladni uradniki smatrajo ton odgovora kot prijazen in upajo da se bo nadaljnje razpravljanje vršilo na enak način.

London, 11. januarja. (Kor. ur.) Časopisje upa, da bodo Združene države zadovoljne z odgovorom sira Edvarda Greya na ameriško nolo in da preprča večino Amerikancev, da njih pritožbe niso utemeljene in da odgovor pripravi pot k popolnemu sporazumu.

PONOVEN PROTEST AMERIKE.

Geni, 11. januarja. Newyorški »Herald« poroča, da bo Amerika vnovič protestirala vsled odklonilne rešitve ameriških zahtev od strani Angleške.

Turčija v vojski.

150.000 MOŽ ZA OBRAMBO EGIPTA.

Christiania, 11. januarja. V Kairo dohajajo vsak dan nove čete iz Avstralije. V Egiptu se zdaj nahaja 150.000 mož angleških, indijskih in avstralskih čet. Angleška armada razpolaga z več rumeno pobarvanimi oklopnimi vlaki, ki se v puščavi razločijo šele v daljavi nekaj sto metrov. Na črti Port Said-Suez je nameščenih 12 francoskih in angleških hidroplanov, ki poizvedujejo nad Sinajskim polotokom. V Port Saidu je pripravljenih veliko francoskih in angleških ladij na boj.

FRANCOSKA ZBIRA SVOJE ČETE V AFRIKI.

Milan, 12. jan. Madridski »Imparzial« poroča, da se zbirajo pri Casablanca in Rabatu močne bojne sile iz Francoske. V te koncentracijske točke so pozvali tudi vse francoske čete iz Maroka. Tudi v Alžiru je zavzel upor nepričakovan doseg, odkar je proglašena sveta vojska. V maloštevilnih glavnih krajih so doslej le tuji legijonarji.

LONDONSKA POROČILA.

Milan, 11. janarja. »Corriere della Sera« poroča iz Londona: General Felkenberg, ki bo prevzel poveljstvo nad armado, ki bo operirala proti Egiptu, je došel v Damask. Za namestnika v Jeruzalemu je mesto Sekki beja imenovan Nemeč Kaufmann. Nemeč v Bagdadu je baje ukazano, da vstopijo v turško armado in v turški armadi, ki gre proti Egiptu je baje razdeljenih 3000 nemških častnikov. (?)

TURŠKE IZGUBE NA KAVKAZU.

Rotterdam, 11. januarja. »Times« beležijo poročila peterburške »Börsenzeitung« iz Tiflisa o izgubah turških armadnih zborov na Kavkazu. Armadni zbori št. 2, 9 in 10 so popolnoma razkropljeni ali pa ujeti. V neredu je bežal 10. armadni zbor, a Rusi so mu odrezali umikanje, nakar so se udali celi polki. Ujeti častniki izjavljajo, da je bil Enver paša prepričan, da zasedejo Turki v nekaterih dneh Tiflis in da sploh ni računal, da bi se morali Turki umakniti.

PERZIJA NI IZROČILA TURČIJI ULTIMATA.

Monakovo, 11. januarja. »Berliner Lokalanzeiger« izvaia: Kakor poznamo položaj, poročilo o izročitvi perzijskega ultimata Turčiji ni točno. Mogoče je, da sta se pred nekaterimi tedni pogajali Perzija in Turčija o bojih Kurdiv na perzijskem ozemlju, a sta obe vladi to zadevo že rešili.

TURŠKO ZADOŠČENJE ITALIJI.

Rim, 11. januarja. (Koresp. urad.) »Agenzia Stefani« poroča: Porta je naročila valiju v Jemenu, naj da Italiji zaradi dogodka v Hodeidi popolno zadoščenje in naj se tudi počasti italijanska zastava. Posebno komisija, ki ji je pritegnjen tudi italijanski konzul, preizkuje zadevo.

Stališče Rumunije.

Cenzurirani graški listi poročajo iz Milana: »Unione« javlja iz Bukarešta: Rumunija je pripravljena, da se udeleži vojske. Vlada je v okrožnici organizirala podporo v vojsko vpoklicanega moštva in njihovih svojcev. V okrožnici, ki je objavljena v časopisu, se glasi: »Znatne vsote so potrebne za veliko pomožno akcijo, ker mogoče je, da bo Rumunija prisiljena, da se udeleži vojske.

Basel, 11. januarja. »Baseler Nachrichten« poročajo iz Londona, da so vsi rumunski vojaški obvezanci, ki standjejo v inozemstvu, dobili povelje, da se vrnejo domov.

Italijansko-rumunska liga.

Dunajska »Information« piše: V italijanskem parlamentu se je razpoložil seznam, v katerem se zbirajo prijave za italijansko-rumunsko ligo. Vpisalo se je do zdaj 50 italijanskih poslancev. Socialisti so izjavili, da ne pristopijo ligi.

Carjevo lastnoročno pismo rumunskemu carju.

Bukarešt, 11. januarja. »Petrograjska brzojavna agentura« poroča danes listom: Ruska misija, ki jo tvori knez Jossupev in general Tatičev, je zapustila Petrograd in odpotovala v Rumunijo. Knez Jossupev je carjev osebni, zapupen prijatelj. Trdi se, da prinese carjevo lastnoročno pismo rumunskemu kralju Ferdinandu.

Bolgari proti bukareški pogodbi.

Berlin, 10. januarja. »Voss. Ztg.« poročajo iz Sofije: Bolgarska vlada je obvestila velesile, da zahteva, naj se razveljavi v Bukareštu sklenjena pogodba.

Mirovno posredovanje nevtralnih.

Amsterdam, 11. januarja. Potrjuje se vest, da bodo kraljica Viljemina in velika vojvodinja luksemburška in švicarski zvezni predsednik pod vodstvom ameriškega predsednika Wilsona ponudili v imenu vseh vladarjev nevtralnih držav svoje posredovanje za mir.

Dnevne novice.

Kardinal Van Rossum obolel. »Giornale d' Italia« poroča: Kardinal Van Rossum je pred nekaj dnevi obolel, vendar se je njegovo stanje že zboljšalo. Danes zjutraj ga je popustila mrzlica. Splošno stanje je ugodno. Ko je papež o tem zvedel, si je takoj dal poročati o bolnikovem stanju. Tudi cesar Franc Jožef in nemški cesar Viljem sta brzojavnim putem prosila za poročilo o stanju kardinala.

Promoviral je na graškem vseučilišču dne 12. januarja gospod Josip Lovrenčič, član »Zarje«, za doktorja filozofije.

Kmetiska Zveza za kočevski okraj je vložila prošnjo, da bi vlak, ki odhaja iz Kočevja zvečer ob 6. uri 20 minut, odhajal toliko prej, da bi se napravila zveza z večernim vlakom Grosuplje—Novo mesto. Nato je odgovorilo c. kr. železniško ravateljstvo iz Trsta, da sedaj ne more premeniti voznega reda z ozirom na obstoječe izredne razmere. To v pojasnilo na razna tozadevna vprašanja. Vložila se je tudi prošnja, da bi se vsaj za par dni v tednu dal zopet opoldanski vlak.

Iz ruskega ujetništva so se oglašili: Praporščak dr. Ivan Perne, koncepin praktikant dež. vlade v Ljubljani. Pisal je te dni sorodnikom in prijateljem več dopisnic, v katerih jim javlja svoje ujetništvo. Izrazil je željo, da se vsem drugim njegovim prijateljem in znancem naznani po slovenskih dnevnikih, kje da se zdaj nahaja. — Ivan Gurjan je pisal iz Gorbatova: Zdjaj sem ujetnik v Rusiji. Godi se mi dobro. Ne bodite žalostni zaradi moje usode. Ko bo utihnila bojna tromba, se bomo zopet videli. Mesto Gorbatov leži v nižnjinovgorodski guberniji nedaleč od Nižnjinovgoroda, kjer so svetovnoznani sejmi. Na rečene sejme prihaja brezštevilnega ljudstva iz vseh krajev prostrane Rusije, prihajajo pa tudi Japonci, Kitajci, Francozi, Angleži in Amerikanci; tedaj se vidi na Volgi do malega ves vet. Kar se torej sejmov tiče, zavzema Nižnjinovgorod gotovo prvo mesto na svetu. — Jožef Kos je pisal te dni svoji ženi Fani, bivajoči v Rožni dolini pri Ljubljani št. 120, tole pismo: Vse skupaj prav pristrčno pozdravljam. Še sem živ in pa zdrav in pridem še enkrat domov. Kdaj bo tisti srečni dan zame in za vas, sicer ne vem, prišel bo pa vendarle prej ali slej. Ostanite mi zdravi in pristrčno pozdravljeni do svidenja. — Pismo je datirano 25. oktobra 1914 in je hodilo iz Konstantinovske, kjer živi sedaj Jožef Kos, v Rožno dolino dva meseca in pol. Ženo Fani, ki se je že bala najhujšega, je to pismo nadvse razveselilo in razvedrilo. Še bo gledala svojega moža iz oči v oči vsa srečna in vesela. — Žena Franciška Babnik iz Police pri Višnji gori št. 10 ni dobila štiri mesece in še več nobenega glasu od svojega moža, ki je bil odšel z drugimi slovenskimi možmi in fanti vred na severno bojišče, da ivergajo življenje in kri za dom in za cesarja. Odkar je bil odšel na bojišče, ni dobila žena nobenega sporočila od moža. Vsa žalostna in potrta je molila za moža in dala je tudi za svete maše, da bi ji Bog še pripeljal nazaj njegova toli pogrešanega Antona. In nekega dne je zvedela, da je Anton še med živimi. Neki Lubič je namreč pisal domov, da se

nahaja v ruskem ujetništvu skupaj z Antonom Babnikom s Police pri Višnji gori. Žena je potolažena. Gotovo ji je mož Anton že kaj pisal, pa se je pismo izgubilo. Kdaj pričakuje od dne do dne pisma do Antona, naposled bo pa nekega lepega in veselega dne prikorakal sam Anton domov. Oj, kako bo tedaj srečna Babnikova družinica: mož, žena in sinček Tonček. Anton Babnik biva v ruskem ujetništvu v Atkarsku, ki leži v guberniji Saratov v južni Rusiji. V mestu Atkarsku je gotovo nekaj več Slovencev, ker se spominjamo, da smo že večkrat navedli mesto Atkarsk v tozadevnih »Slovenčevih« dnevnikih novicah. Prav bi bilo, da bi vsi, ki imajo ujetnike v Rusiji in vedo za njihove naslove, jim pisali, naj jim pošljejo imena onih Slovencev, ki so z njimi skupaj v ujetništvu. Kadar dobe odgovor, naj dotične zapisnike pošljejo »Slovincu«.

Štiri sinove in zeta ima v vojski Val. Valjavec iz Leš.

Vpoklicanje rojstvenih letnikov 1887, 1888, 1889 in 1890 bosansko-hercegovinskih služboobvezancev v evidenci druge rezerve. Naznanja se, da morajo v službovanje odriniti oni bosansko-hercegovinski služboobvezanci v evidenci druge rezerve rojstvenih letnikov 1887, 1888, 1889 in 1890, kateri so bili na prebiranju spoznani sposobnim za službo z orožjem, ako se niso že pritegnili v to službo z orožjem, ali niso bili iz ozirov javne službe ali javnega interesa oproščeni te službe na določen ali nedoločen čas. Isti morajo priti dne 16. januarja l. 1915. k c. in kr. dopolnilnemu okrajnemu poveljstvu, h kateremu spada njihovo bivališče. V interesu vsakega izmed teh služboobvezancev je, da prinese seboj par močnih čevljev (eventuelno škornjev, opank), potem toplo volneno spodnje perilo, tople obleke (volnen telovnik z rokavi, volnen jopič, sweater, kožuhe, debelo zimsko suknjo in dr.), volnene obujke (nogavice, volnene cape za čevlje), kučmo za sneg, zapestnike (šticlje), tople (volnene) rokavice, toplo odejo (koc) in nahrbtnik, vsekakor pa žlico, nož in vilice ter posodo za jed, v kolikor imate opremne predmete. Za te stvari se bo dala po njihovi vrednosti odškodnina, ako se spozna, da so uporabne za rabo v vojaški službi. Dobro je tudi prinesiti seboj živila za tri dni. Izkaznica, ki jo je tudi seboj prinesiti, daje pravico do brezplačne vožnje po železnici, kadar se odrine v službovanje, in pred nastopom te vožnje jo je dati opremiti s pečatom pri blagajnici za osebe na postaji odhoda. — Kdor ne sluša tega pozivnega povelja, se strogo kaznuje po obstoječih zakonih.

25 let poslanec. Štajerski državni in deželni poslanec Hagenhofer je te dni praznoval 25 letnico, odkar je poslanec.

Pameina beseda. V tržaški »Edinosti« čitamo: »Ni nam prijetno, da moramo govoriti o tej stvari, toda ker dotičniki sami le ne uvidevajo neumesnosti svojih zahtev napram listu in to celo v takih težkih časih, kakor jih preživljamo pravkar, naj jim povemo tu javno in to kar najodločneje, da pod nobenim pogojem ne sprejemamo v uredniškem delu lista reklamnih vesti za razne plesne vaje in druge podobne norčije. Kdor posebno v sedanjih časih prireja take zabave in jim hoče iskati posetnikov, ki imajo zanje smisla, časa in denarja, naj dela to potom plačanih oglasov, ne pa z vestmi, ki jih pošilja uredništvu, kakor bi šlo za božje kako pomembno narodno ali splošno koristno stvar. Sicer pa povemo tudi kar naravnost, da prav dosti človeškega ni v tistih, ki preplešavajo teden za tednom cele popoldneve in večere, ko njihovi očetje, bratje, prijatelji in znanci, ko tisoči našega naroda umirajo po raznih bojiščih!«

Zvišanje hišnonajemninskega davka v Gradcu. Včerajšnja »Grazer Zeitung« prinaša v uradnem delu objavo vladnega komisarja o občinskem proračunu in kritju občinskih potrebščin za tekoče leto. Hišnonajemninski davek se zviša od 41 na 50 torej za 9%.

Prispevki za društvo »Pripraviški dom (XXXIV. izkaz): Deželni odbor 400 K; Kušar Francišek 30 K; Zupan Šimen 20 K; po 10 K: prelat Kalan Andrej, dr. Pečjak Gregor; Lavtizar Fr. 9 K; po 6 K: Gerkman Fr., Modic Izid.; Breindl Hermina 5 K; po 4 K: Brencé Janez, Abram Anton, Rebolj Matej; po 3 K: Karlin Ivan, Mlakar Janko; po 2 K: dr. Gnidovec Janez, Krek Francišek, kanonik Erker Josip, Sila Jakob, Dejak Henrik, Trpin Francišek, kanonik Sušnik Ivan, Bizjan Janez, dr. Opeka Mihael, Tomažič Ivan, Magajna Andrej, Jemec Anton, Soukup Ivan, Lebar Jakob, dr. Debevec Josip, Poljak Martin, dr. Lampe Evgen, Zupanc Andrej, Gerzin Matija, Ferjančič Francišek. — Društveni odbor se iskreno zahvaljuje vsem dobrotnikom in podpornikom ter nujno prosi še nadaljnje pomoči, da bo mogel vršiti svojo velevažno nalogo. Posebej priporoča svoja mladinska lista »V r t e c« in »Angelček«.

+ **Velja tudi za »Slovenca«.** Sara-jevski »Hrvatski Dnevnik« piše: »Nekaj moramo prositi naše prijatelje: da potrpe z nami, ko se moramo vsled današnjih razmer omejevali in ne smemo biti glasnejši. Nihče ne ve, če je bil »Hrvatski Dnevnik« zaplenjen, kadar je hotel biti zgovornejši. Toda tudi sami si v teh težkih dneh prizadevamo, da se prilagodimo državnemu pravdniku ter ne razpravljamo o stvarih, ki bi mogle v tem resnem času izzvati kakršnekoli strasti ali afere. Ako tedaj naši prijatelji sedaj ne najdejo v »Hrvatskem Dnevniku« polemčnih uvodnih člankov ali živahnih državno-pravnih razprav, naj nam tega ne jemljejo za zlo. Ne smemo. Ko nastanejo drugi časi, bomo razpravljali odločneje.

— **Aeroplani na jugu.** »Piccolo« poroča: V Gorici se je zopet začela šola za zrakoplovstvo. Ravno kar se vrše po južnih krajih letalni poizkusi. V Trstu sta včeraj manevrirala dva mornarična hidroplana. Ljudstvo se ni razburjalo, ker je oblast že pred nekaj dnevi ljudstvo na to opozorilo.

— **Umrli** je v Celovcu vdova gospa Elizabeta Trabesinger, stara 75 let.

+ **Za arhitekto.** Jutri se razglasi cesarska naredba, s katero se ugotovi ponovno izraženi želji raznih stanovskih organizacij stavbenih tehnikov, da se zakon o trgovskih pomočnikih raztegne tudi na višje nastavljenice neavtoriziranih arhitektov.

— **Poročil se je** g. Janko Leskošek, profesor v Mariboru, z gđcno. Marijo Cvetko.

— **Padel** je 5. decembra v Slatini v Srbiji g. Bogumil Kačič, c. kr. nadporočnik dom. pp. št. 6. — Padel je na severnem bojišču brat gospe Habjanove v Litiji, rezervnik 87. pp. Viktor Koletnik.

— **Črni vrh nad Polh. Gradcem.** Dragi gospod urednik! Menda komaj vsako leto enkrat kaj novega izveste iz naših hribov; sicer pa mi črnovrški tudi nič ne zamerimo, ako se bolj redkokdaj bere od nas. Smo pač bolj oddaljeni od sveta, in bolj redko zaidemo vanj. V vojno smo poslali prav precej mož in fantov, ki se še razven par izjem vsi, nekateri bolj poredko, drugi bolj pogosto oglašajo. Izmed vseh se je najbolj odlikoval (kolikor mi je znano sploh iz cele Kranjske) Jancz Košir, ki je poslal v vojsko kar sedem sinov, izmed katerih sta dva že oženjena, očeta večih otrok. Kolikor je do sedaj znano, so še vsi živi. Najstarejši, France, se nahaja na južnem bojišču, Tone je bil kot sanitetni vojak ujet na severnem bojišču, je pisal sredi novembra iz Tomska v Sibiriji, Janez in Blaž se nahajata na severnem bojišču, Luka je sanitetni vojak na Dunaju, Jurij in Matevž sta še v Ljubljani; prvi se nahaja bolan v rezervni bolnišnici v obrtni šoli (bil je istam sanitetni vojak), zadnji se še ni udeležil bojnega meteža, vendar najbrž v kratkem odrine na polje časti in slave. Doma pa sta ostala samo oče in mati, oče star 72 let, mati pa 63 let, vendar sta obdelala vse kot prejšnja leta. Po štiri sinove imata v vojski še Koprivec z Brinovskega vrha in Ogrin s Pasje ravni. — Naša cesta je tudi takoj ob mobilizaciji popolnoma zastala; bogve kdaj se bo zapričeto delo nadaljevalo.

— **Odvetniški izpit** je napravil v soboto v Trstu g. dr. Vladimir Orel, odvetniški koncipient pri odvetniku dr. Novaku v Gorici.

— **Božja pot na Brezjah.** Preteklega leta je bilo v romarski cerkvi na Brezjah pri Mariji Pomagaj opravljenih svetih maš 3792; obhajanih je bilo 46.750 oseb. Od 1. novembra dalje je vsako nedeljo pridiga zjutraj ob pol 7. in ob 10. uri dopoldne, popoldne pa krščanski nauk ob pol 4. uri. Vsako prvo nedeljo v mesecu je mesečni shod za Marijino družbo, tretjo nedeljo vsakega meseca je pa mesečni shod za tretji red. Vpeljano je katol. izobražev. društvo in Orli. — Vsak dan je zadnja sveta maša ob pol 9. uri radi romarjev, ki pridejo iz Ljubljane z vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 6. uri zjutraj, da morejo opraviti svojo pobožnost in priti na vlak, ki odhaja ob 10. uri in 11 min. iz Otoč v Ljubljano. — Na sporočilo presv. kneza in škofa je vodstvo romarske cerkve na Brezjah poslalo vse (240) berglje Rdečemu križu v Ljubljano za ranjene vojake.

— **Iz Sibirije v Leše** je 48 dni daleč. Toliko časa je namreč hodilo iz Tomska v Sibirijo pismo ujetnika Franceta Kolman, o katerem že 4 mesece ni bilo sledu. Prav je storil soujetnik Luka Ferlič, pek iz Brez, katerega je že dolgo vse prištevalo mrtvim. Samo podpisal se je na rob dopisnice Kolmanove. In 6. januar je bil tudi zanj razglašenja praznik; zakaj hipoma se je razglasilo po treh občinah, ki jih je pek oskrboval s kruhom, da še živi. Le kmalu naj se vrne. To ga bomo radi imeli, če nas bo hranil tako poceni kakor nekdanj.

— **Obsojen bivši redar.** V Trstu je bil bivši redar 35 let stari Josip Kuret,

doma iz Rimanj, obsojen na dve leti težke ječe radi nasilja.

+ **Italijani za svojo stvar.** V novoletni številki poroča »Piccolo«, da je nabral leta 1914 za »Lego nazionale« nad 87.000 K.

— **Avstrijski vojaški zdravniki,** duhovniki in druge osebe zdravstvene službe, ki se nahajajo v ruskem ujetništvu, se smejo zopet vrniti v domovino. Ta ukrep ruske vlade odgovarja smislu »Ženevske konvencije«.

— **Smrt med spanjem.** Na starega leta dan popoldne je v Gorici nenadoma umrl stolni kanonik msgr. Iv. Trevisan, star 68 let. Zjutraj je šel bral sv. mašo, po kosilu je šel počivati in se ni več zbudil.

— **Iz ruskega ujetništva** je pisal Jakob Čeč iz Jelovega pri Radečah in pravi, da je daleč v Rusiji ter popolnoma zdrav. Njegovi tovariši so ga že videli hudo ranjenega, eni celo brez roke, drugi pri operaciji itd., kar se je vse izkazalo kot bujna domišljija. Pismo je romalo iz Rusije do Radeč 70 dni.

— **Obsojen vojaški begun.** Pred vojaškim sodiščem v Gorici je bil obsojen učitelj Rizzato iz Furlanije, ker se je pregrešil proti vojaškim postavam s tem, da je druge navajal k begu. Prepeljali so ga z vojaško eskorto v Ljubljano.

Talci v Dalmaciji. Okrajno glavarstvo v Zadru je izdalo ponovno sledeči oglas o talcih: Vsled zapovedi c. in kr. vojaškega poveljstva v Mostaru je spoznalo okrajno glavarstvo za potrebno, da zopet opozori prebivalstvo na sledeče: Vsak vojaški poveljnik je pooblaščen, da vzame talce, jih doda oddelkom za varstvo in da jih odpelje s seboj na vojaških vlakih. Talci bodo takoj usmrčeni: 1. v slučaju, če poizkušajo uiti, 2. če bi se uprli njihovi uporabi. V slučaju napada na vojaštvo, na vlake vojnih transportov in na vojaške ali erarične predmete, se mora zahtevati posredovanje najbližjega štabnega častnika, ki bo določil način usmrčitve talca, ako se ne bi začetniki napada mogli takoj najti.

— **Junaške redovnice.** Nemški državni mornariški urad poroča dne 22. decembra: Usoda v Cinglavu ni prizanesla niti sestram v tamošnjem samostanu Sv. Duha (franciškanke, Marijine misijonke). Sestre so se požrtvovalno posvetile negovanju ranjenih braniteljev in kolikor izhaja iz neke pokvarjene brzjavke, so bile štiri ranjene na fronti, ko so izvrševale svoje strežniško delo.

— **Necrologium cleri.** — **Seznam smrtnega dne vseh od l. 1823. umrlih duhovnikov goriške nadškofije** je ravnokar izšel in se odpošlje te dni čč. gg. duhovnikom. To pokojnim duhovnikom v tolažbo — a živim v spomin sestavljeno knjigo je sestavil in založil preč. g. Ivan Rojec, župnik v Mirnu, novoimenovani dekan v Tolminu.

FRANCOSKE KONGREGACIJE V ORIENTU.

»Kölnische Volkszeitung« poroča iz Rima: Ko so se po izbruhu turške vojne s Francijo in zavezniki začele širiti vesti, da je otomanska vlada sklenila kot talce pridržati vse francoske in belgijske misijonarje in redovnike v Turčiji, je papež Benedikt po svojem delegatu, ki je sedaj rešen francoskega varuštva, v Carigradu posredoval in na svoje veselje dosegel sultanovo zagotovilo, da vse redovne osebe, ki pripadajo Turčiji sovražnim narodom, lahko neovirano zapuste otomansko državo. Francoski jezuiti v Beirutu so pribežali najprej v samostan nemških sester. Mnogi izmed njih, ki so se poslovili od svojih naselbin pod Libanonom in v Beirutu, so dospeli v Rim.

ZUPAN V BIALI UMRL.

Bielitz, 5. januarja. Zupan v Biali, 69-letni Franc Wenzelis je umrl. Član občinskega sveta je bil skozi 40 let, v okrajnem svetu pa 30 let.

Ljubljanske novice.

Ij **Proti vabljenju ranjencev v gostilne.** Od c. kr. štacijskega poveljsiva smo prejeli: Občinstvo se je z bogatimi darovi na velikodušen način udeleževalo akcije za preskrbo bolnih in ranjenih vojakov, ki so prihajali z bojišč, in sicer tudi manj premožni sloji. Za ta plemeniti dokaz njegovega dobrega srca vedo prebivalstvu vsi vojaški krogi najtoplejšo hvalo. Z obžalovanjem se pa mora konstatirati, da se je ponovno zgodilo, da so posamezniki ranjeno ali bolno moštvo povabili v pivarne in vinarne, kjer se potem dar posameznika pomnoži z darovi drugih gostov in posledica je ta, da se na ta način povabljeni vojak močno opije. Saj je splošno znano, da obilno uživanje alkohola bistveno zmanjša sposobnost in odporno silo, in pogoščen vojak ne le, da je večinoma strogo kaznovan, marveč je tudi oškodovan na zdravju, ker se zakasni

njegovo okrevanje. S tem je pa neposredno oškodovana tudi armada. Zato se obračamo na prebivalstvo z nujno prošnjo, da v bodoče brezpogojno opusti tako pogoščevanje moštva.

Ij **Umrli** so v Ljubljani: Fran Oblak, trgovec, 71 let. — Ivan Zupančič, sin mitniškega paznika, 2 dni. — Stan-ko Brajer, rejenc. 5 tednov. — Ivan Janežič, mesarjev sin, 8 dni. — Frančiška Papež, delavčeva vdova, 58 let.

Belo odejo je dobila mati zemlja današnje noči tudi pri nas. Sinoči je lepo zmrznilo, ponoči se je pa temperatura tako naglo spremenila, da je jelo snežiti in smo že zjutraj imeli snega skoraj za ped visoko. Sicer je pa bilo prav malo zim tako milih, kakor letošnja dosedaj.

Ij **Zglaševanje pri c. in kr. štacijskemu poveljstvu.** Ponovno se opozarja, da se morajo vsi na dalje bivanje v Ljubljani došli častniki, praporščaki, častniški aspiranti, kadeti in kadetni aspiranti (vojaški uradniki in uradniški aspiranti) tekom 48 ur zglašiti pri tukašnjem c. in kr. štacijskem poveljstvu in prinesiti seboj svoje dokumente.

Angleška se odpove Dardanelam.

Pariz, 11. januarja. Francoski listi pri-
našajo na prvem mestu razburljivo vest, da je Angleška opustila svoje dosedanje stališče v dardanelskem vprašanju. Angleška je še zadnje dni poudarjala, da se dardanelsko vprašanje z ozirom na angleške interese v Sredozemskem morju dotika življenjskih interesov Anglije in nasproti ruskim diplomatom se je Anglija sklicevala na zgodovinske boje, katere je morala izvojevati za Dardanele. Angleška diplomacija je ponovno poudarjala, da Angleška ne bi nikdar mogla privoliti v neomejeno nadvlado Rusije nad Dardanelami.

Sedaj pa je prišel te dni ruski poslanik v Londonu k državnemu tajniku Sir Grey-ju in mu izročil pisanje, v katerem se Rusija sklicuje na to, koliko je tekom vojske žrtvovala za svoje zaveznike in prosi naj bi Anglija pod gotovimi pogoji priznala rusko nadvlado nad Dardanelami. Po večkratnih razgovorih med poslanikom in Grey-jem je angleški državni tajnik izjavil, da bo Angleška svoječasno pod gotovimi pogoji priznala Rusiji predpravo v Dardanelih.

Rim, 11. januarja. Iz Pariza došle vesti, da je Angleška v dardanelskem vprašanju popustila Rusiji, so povzročile v tukašnjih političnih krogih veliko razburjenje.

Rusija se umika iz Perzije.

Petrograd. Rusko glavno poveljstvo je odredilo umikanje iz Perzije.

18 ruskih generalov odpoklicanih.

Rotterdam, 12. januarja. Iz Peterburga je došla vest, da je bilo 18 ruskih vodilnih generalov odstavljenih.

Razna poročila.

POVODENJ V NEMČIJI.

Moguncija, 11. januarja. Reki Rena in Mena sta v petek v Mogunciji narašle za 1 m in poplavlili nižine, voda še narašča.

RADI IZDAJSTVA K SMRTI OBSOJENA NEMŠKA KMETICA.

Insterburg, 11. januarja. (Kor. urad.) »Ostpreussische Tageblatt« poroča, da je vojno sodišče deželnoobrambnega nadzorstva Insterburg radi vojne izdajstva obsodilo k smrti kmetico Avgusto Kam-schat. Javnost je bila pri razpravi izključena.

VELIK SNEG V ITALIJI.

Genova, 5. januarja. Od 1. t. m. v velikem delu Zgornje in Srednje Italije močno sneži. Tu leži že 10 centimetrov debel sneg. Vlaki imajo zamude. Na nekaterih črtah cestne železnice, ki vodijo v okolico, je promet radi snega ustavljen. Iz Milana, Savone in drugih krajev se istotako poroča o prometnih ovirah. Vlaki iz Milana imajo večurne zamude.

Išče se za zalogo piva

delavec

od 35 do 40 let, samec, prost vojaš-
čine, krepak, vaje konja in več
tudi nekoliko nemščine. Plača 24 K
tedensko in prosto stanovanje. Vstop
1. svečana t. l. Ponudbe je pošiljati
pod št. 95 na upravo »Slovenca«.

Naznanilo.

Podpisani Make Seidler, dimnikar-
ski mojster v Novem Vodmatu naznanja,
da je

prepustil s 1. januarjem 1915

svojo dimnikarsko obrt nasledniku go-
spodu Vencel Rogelj-u, ter vljudo
prosim vse cenjene naročnike, da ohr-
nijo leto zaupanje mojemu nasledniku.

Novi Vodmat, 12. januarja 1915.

MAKS SEIDLER.

Ržene otepe in škupo

kupuje Gospodarska Zveza, Ljubljana.

Išče se v najem za več let ali v nakup

malá hiša

z nekoliko dvorišča. — Ponudbe na upravo
»Slovenca« pod »Malá hiša«, 93

Seno

stlačano - suho - dobro blago - vagonov množine

skupljuje

Z. Suježič, Marije Valerije ul. 10 Zagreb



Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem
prežalostno vest, da je naš nadvse ljubljani oče, stari oče, brat, tast in
svak, gospod

Franc Oblak

trgovec

danes 12. januarja 1915 ob 4. uri zjutraj po kratki mučni bolezni, pre-
viden s sv. zakramenti za umirajoč v 70. letu starosti mirno v Gospodu
zaspal.

Pogreb dragega rankega se bode vršil jutri v sredo ob 3. uri pop.
iz hiše žalosti Stari trg št. 17 na pokopališče k sv. Križu.

Sv. maše za umrlega se bodo brale v župni cerkvi sv. Jakoba.

Ljubljana, dne 12. januarja 1915.

M. hael in Jakob Oblak, brata. — Rodbine: Ocvirk, Šusterič, Sax, Kristan
in Krema.

V Petrogradu.

Petrogradski dopisnik »National Tidende« poroča svojemu listu:

Nikjer se tako nenadoma ne dospe v sredo tega nenavadnega mesta, nego ako se zimskega popoldne pripelješ na Nevski prospekt ter takoj kreneš na Nevski prospekt. Izmed vseh glavnih mest napravi Petrograd najnenavadnejši vtis. Tu vidiš divje kipeče in šumeče ljudsko morje, kaos misli in usode v okviru elegantnih trgovin, temu se pridružuje oglušujoči hrup številnih uličnih železnic in avtomobilov. To je tudi v vojnem času prvi užitek, ki ti ga nudi Petrograd. V mojem hotelu povsodi vise veliki plakati z napisom: »Občinstvo se prosi, da ne govori nemško!« Enake plakate sem tekom videl viseti po vseh javnih prostorih in trgovinah. Nasprotno se pa Angleži kopljejo v solnce popularnosti, o čemer se ponasajo z neko molčečo rezerviranostjo; vendar pa ni težko spoznati, da jim ta priljubljenost ni neprijetna. V Petrogradu je sedaj veliko Angležev, ki prihajajo iz črnomoških krajev, kjer so morali ustaviti svoje delovanje v tovarnah in rudokopih ter se sedaj vračajo na Angleško.

Hladni, ostri veter je očistil ulice. Po Nevski plavajo kosi ledu, a trajalo bo še dolgo, predno se bo moglo z obale na obal voziti na majhnih udobnih železnicah, ki po zimi nadomeščajo čolne, ki vozijo v predmestja in na otoke. Pred uredništvij listov je velik drenj; posebno pred uredništvij »Novega Vremena« stoji velika množica, ki razpravlja o novostih. Prva stran tega lista je popolnoma izpolnjena z družinskimi naznanili o smrti tega in tega vojaka, in s pozivi na častnike, da se udeležijo parastosa tega in tega polka. Ako se natančneje pregledujejo seznamki padlih, se vidi, da so izgube in bol enako razdeljene na najvišje družabne kroge in priproste ljudske sloje. Tu so imena sinov najodličnejših ruskih in poljskih plemiških družin, imena, ki v ruski zgodovini jasno zvene. Ponekod je življenje v Petrogradu seveda dražje nego preje, a povsodi se javlja štedljivost. Vendar je pa življenje v izobilju, le trgovina z blagom za luksuz očitno trpi.

Petrogradsko prebivalstvo je bilo vajeno pozimi dobivati cvetje z Riviére. S tem dovozom si sedaj nihče ne razbija glave, in prej tako lepe izložbe cvetličnih prodajalcev, ki so bile sredi najhujše zime senzacija Nevskega prospekta in obenem topel pozdrav z juga, so sedaj prazne ali pa imajo le cvetje iz petrogradskih cvetličnjakov. — Moja v Petrogradu je jako enakostavna; krog je čeden, a skromen. Drugače je Petrograd mesto, kjer se vidijo najelegantnejši krzneni izdelki na svetu. Ravnotako se nikjer na svetu ne vidi tako lepih in plemenitih konj kakor v Petrogradu. Petrograd je mesto lepih konj, in sicer velja to tudi za konje, ki so vpreženi v navadne tovarne vozove. Avtomobili še dolgo in dolgo ne bodo izpodrinili konj, ki jih Petrogradčan tako zelo ljubi.

Opazujoč ljudi se nenadoma zaveš, da stojiš tik pred vojno. Tu vidiš mnogo častnikov z obvezano roko ali glavo, ki gredo v spremstvu svojih sorodnikov ali znancev. Na uličnem križišču stoji redar z vzdignjeno roko, po ulici pa stopa oddelek ranjencev, ki jih spremljajo usmiljene sestre. Poedini med njimi komaj gredo, družim so globoke upadle oči. Smrt je bila šla tesno mimo njih...

V Petrogradu srečuješ dame v črnini z gosto zastrtim licem. To je vojna povest, ki jo čitaš v srcu Rusije. Napísana je na zastavah Rdečega križa, ki se vijejo z mogih javnih in zasebnih poslopij in naznanjajo, da je ondi vojna bolnišnica in da leži ondi cvet Rusije, mladina, ki se bori s smrtjo.

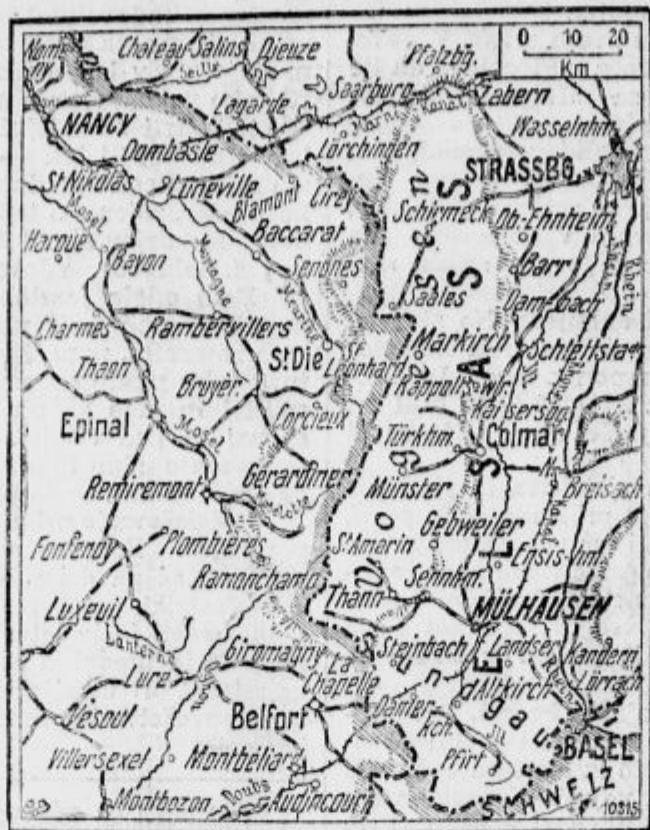
V neki stranski ulici Nevskega prospekta leži takozvani »Vojni oddelek, urad za vprašanja.« Slučajno sem došel tje. Na tisoče žena in starčkov zahaja tja dan na dan, teden za tednom, mesec za mesecem. In vsi ponav-

ljajo iste besede: »Moj sin, poročnik pri tem in tem polku.« Nasproti tej zgradbi pa stoji velik cirkus, ki na plakatih naznanja veliko galapredstavo. Žalost in veselje tik drug drugega...

Sledil sem množici, ki se je izgubljala v izveščevalnico glavnega stana. Tu sedi veliko število mladih dijakov, ki od jutra do večera izpolnjujejo vprašalne pole, ki jih nato odpošiljajo na merodajna mesta. Šel sem v drugo nadstropje in prišel v prostore, kjer na zidu vise slike carske družine. V kotu na levi stoji velika omara, krog katere se gnete množica. Tu more izkušeni človek sam videti seznam izgub. Za vsako črko alfabeta je poseba knjiga, v katero se vsak dan vpisujejo nanovo naznanjene izgube. Ko sem se vrnil, so mi še dolgo v ušesih zvenela vprašanja: »Ime? Rojstni kraj? Polk?« Še vedno sede dijaki in stavljajo ta vprašanja in temu veletoku ni konca ne kraja...

ZAUPANJE ZA ZAUPANJE!

Bivši francoski ministrski predsednik Clemenceau je o priliki patriotskega hruma, ki so ga te dni priredile zakonodajne korporacije na Francoskem, izpregovoril o francoski vojni cenzuri besede, ki so vredne, da se slišijo tudi zunaj Francije. »Confidence oblige« — zaupanje nalaga dolžnosti, tako je Clemenceau zaklical francoskim oblastnikom. Ostro je zastopal ta stavek, ki v resnici ne potrebuje nobenega dokaza. Ljudstvo, od katerega se zahteva, da v uri nevarnosti vse žrtvuje, sme tudi od svoje strani zahtevati, da se z njim temu primerno postopa. Časopisje celega naroda pa, ki naj v trenutku navdušenja porojeno razpoloženje ohrani in razvija, tudi ono in ravno ono pričakuje, da bo, ki nosijo neposredno odgovornost, njegove zastopnike smatrajo za enakopravne, zaupanja vredne sodelavce. Proti temu neizpodbojnemu načelu se je Francija, tako pravi Clemenceau, težko pregrešila. Bila bi politika ptica noja, ako bi



Zemljevid k francoski olenzivi v Alzaciji.

se hotelo deželi prikrivati, o čemer se v celokupnem inozemskem časopisju razpravlja in kar po nestetih rojih, ki se z ničemer ne dajo zamašiti, vendarle prodira v deželo. Clemenceau se zato boji, da bi nevolja, ki je splošno razširjena med francoskim časopisjem in le zaradi stroge cenzure ne pride na dan, utegnila še poostri preobrat med ljudstvom, ki se ga je bati v mračnih dneh. Kajti le časopisje, ki se čuti z vladno popolnoma eno, more zadoštili svoji veliki nalogi, da vodi in pomirjuje, zbira in navdušuje množice.

NOVI PODGUVERNER IN VRHOVNI POVELJNIK NA MALTI.

London, 9. januarja. (Kor. ur.) Podmaršal lord Methusen je bil namesto generala sir Lesle Rundle-ja, ki prevzame poveljstvo V. armade, imenovan za podguvernerja in vrhovnega poveljnika na Malti.

AVSTROOGRSKI DRŽAVLJANI V LONDONU SE VRNEJO V DOMOVINO.

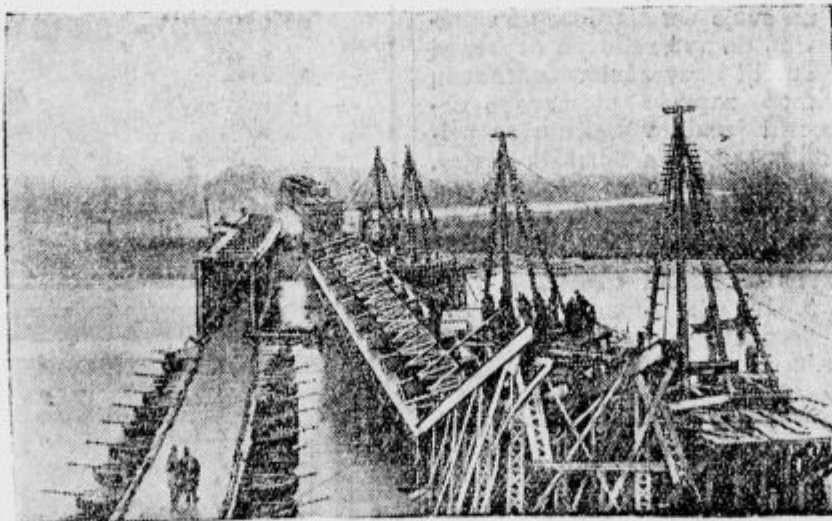
London, 10. januarja. (Kor. ur.) Ameriko poslaništvo namerava zadnji teden tekočega meseca odpraviti v domovino večje število avstroogrskih podanikov.

RUSKE »ZLATE GORE« ZA MONGOLCE.

Budimpešta, 5. januarja. »Pesti Hirlap« poroča 4. t. m.: Zadnji čas si Rusi prizadevajo, da si zagotovijo, zvestobo Mongolcev. Iz tega razloga je vlada izdala na 50 let glasečo se koncesijo za mongolsko banko. Centrala bo v Urgi, podružnica pa v Petrogradu. Razen tega so Mongolcem obljubili znižanje davkov.

ZA RANJENCE IN BEGUNCE.

Družinski koledarji, ki obsegajo povesti in razno poučno berilo v hrvaškem, poljskem, češkem, rusinskem in ogrskem jeziku, se dobe oziroma jih v kratkem oskrbi Katoli. Bukvarna v Ljubljani.



Železniški most čez reko Varto, katerega so Rusi razrušili. Nemški pionirji so most popravili.

Za nemške ranjence in vojake primerno berilo je nova v ta namen izšla zbirka vojaških povesti pod naslovom »Steinbreiters Soldatenbücher«. Dosedaj so izšli 4 zvezki; vsak zvezek je sam zase celota; obsega več povesti in velja samo 40 vin. Dobe se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Graščinski Vrtnar

se sprejme takoj pri oskrbništvu graščine Križ p. Kamniku.



Vratne bolezni,

kašelj, hripavost, katara, ozdravijo hitro in temeljito, premovane pastile lekarnarja Prendini-ja. Zaloga v Ljubljani v Sušnikovi lekarni pri zlatem jelenku na Marijinem trgu.

Trgovskega učenca

z zadostno šolsko izobrazbo se sprejme v trgovino mešanega blaga JOS. DIVJAK, Ribnica. 79

Ustanovljena leta 1800.

Najstarejša svečarska tvrdka

FR. ŠUPEVC

Ljubljana, Prešernova ul. 7.

Odlikovana na mnogih razstavah, kakor tudi v Rimu 1911 z veliko zlato kolajno in z grand-prixom

priporoča velečastiti duhovščini kakor tudi sl. občinstvu zajamčeno pristne

čebelno-voščene

SVEČE

za cerkev, pogrebe in procesije

voščene zvitke, izborni med pitaneč

ki se dobiva v steklenicah, škatljah in škatih poljubne velikosti.

Za obilna naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in pošteno postrežbo.

Ovčjo volno

kdor jo ima na prodaj, naj jo ponudi takoj

J. Grobelniku

Ljubljana - Mestni trg 22

nasproti lekarni Trnkoczy

Kupim vsako vrsto, tudi črno in ne-očisto po brezkonkurenčni ceni. Posebno pa se plača lepo belo oprano po najvišji ceni, ki se zanjo lahko nudi.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenci. Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju, lažje je obvarovati se bolezni, nego jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašlom bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivi, katerim Sirolin znafno olahča naduha.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

